

ÖĞRETEN ÇÖZÜMLER

12. sınıf Coğrafya

1. Dönem 1. Yazılı Sınavı • Hazırlık ve Prova • 2026-2027

Yazılı sınava hazırlık • Okulun ilan ettiği kapsamı esas alınız.

ChatGPT Image ile üretilmiş kurgu sahne • Ölçekli çizim veya gerçek olay belgesi değildir.

Düşün. Gerekçelendir. Yeniden dene.

BU KİTAPTA

9 tam yazılı provası • 3 kolay + 3 orta + 3 zor • konu anlatımı ve hap bilgiler • karma çalışma sayfaları • öğretene cevaplar ve puanlama ölçütleri

Her prova 100 puandır. Öğrenci yanıtları ve ayrıntılı çözümler ayrı kitaplarda tutulmuştur.

ÖĞRETMEN REHBERİ

Cevabı öğretmeye dönüştür

PUANLAMA

Her form toplam 100 puandır. Her soruda verilen ölçüt puanları toplanır. Tam puan için ilgili ölçütün tüm unsurları; kısmi puan için doğru fakat eksik unsur aranır. Aynı hatayı işlem ve sonuçta iki kez cezalandırma.

Açık uçlu sorularda örnek cevap tek cümle kalıbı değildir. Anlamı, yöntemi ve gerekçesi doğru alternatifleri kabul et. Yazma sorularında örnek metin ezberlenecek cevap değil; istenen unsurların nasıl bir araya geldiğini gösteren modeldir.

Uygulama derslerinde yazılı plan, gerçek uygulamanın yerine geçmez. Gözlenmeyen performansla otomatik puan verme. Erişilebilir görev uyarlamasını, öğretilen beceriyi koruyarak yap.

Önerilen geri bildirim: “Şu adım doğru; şu varsayım eksik; yeniden denemede şu kontrolü yap.”
Önce kavram hatasını çöz, sonra benzer bir durumla aktarımı denetle.

SINIRLILIK

Güçlük düzeyleri tasarım öngörüsüdür. Öğrenci pilotu, bağımsız branş editörü onayı veya yayınevleriyle deneysel kalite karşılaştırması yapılmamıştır. Okulun duyurduğu kapsam ve ders saatiyle karşılaştırılmalıdır.

ÇALIŞMA SAYFALARININ CEVAPLARI

Seçimin arkasındaki düşünce

1 / Çoktan seçmeli

A) Ekonomik yarar ile toprak, su ve ekosistem etkileri birlikte değerlendirilmelidir.

Arazi kullanımı çok yönlü etki oluşturur. Yerel iklim, eğitim, yöntem ve süre gibi koşullar sonuçları değiştirir; tek göstergeden tam değerlendirme yapılamaz.

2 / Hata analizi

Ekonomik yarar ile toprak, su ve ekosistem etkileri birlikte değerlendirilmelidir.

Arazi kullanımı çok yönlü etki oluşturur. Yerel iklim, eğitim, yöntem ve süre gibi koşullar sonuçları değiştirir; tek göstergeden tam değerlendirme yapılamaz.

3 / Kavram eşleştirme

1-B, 2-C, 3-A. Örnek, ilgili kavramın açıklamasını doğru kullanmalıdır.

Önce her başlığın ayırt edici kavramını bul.

Tanımda geçen işlev ve koşulları karşılaştır.

Örneğinde tanımın zorunlu koşullarını koru.

GÖRSEL GÖREVIN DEĞERLENDİRMESİ

Gözlem ve çıkarımı ayır

Bu görsel ChatGPT Image ile oluşturulmuş bir sahnedir. Görselden iki gözlem yaz; sonra yalnız bu görüntüyle cevaplanamayacak iki araştırma sorusu kur. Gerçek tarihî belge veya ölçülmüş coğrafi veri gibi kullanılmasının neden sorunlu olduğunu açıkla.

Gözlemler, görünen kişi/nesne ve çalışma düzeniyle sınırlıdır. Örnek sorular: “Belgeler hangi tarihe aittir?”, “Gösterilen alanın gerçek konumu nedir?” Görsel üretilmiş bir sahnedir; gerçek bir olayın tanıklığı veya ölçekli harita değildir. Tarih, kaynak, üretim amacı ve ölçüm verisi başka kaynaklarla doğrulanmalıdır.

ÖLÇÜTLER

Görülebilir ayrıntı: 4 • yorum/kurgu ile gözlemi ayırma: 4 • açık anlatım ve gerekçe: 2. Hazırlık puanı 10; tam prova notuna eklenmez.

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K1 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Buharlaşma ve su talebi değişebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Buharlaşma ve su talebi değişebilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Buharlaşma ve su talebi değişebilir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K2 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Aynı olay birden çok sektörü etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı olay birden çok sektörü etkiler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Aynı olay birden çok sektörü etkiler.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Kalkınma çok boyutludur.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kalkınma çok boyutludur.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Kalkınma çok boyutludur.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

K3 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Beceri ve iş dağılımı değişebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Beceri ve iş dağılımı değişebilir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Beceri ve iş dağılımı değişebilir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bu durumun temel kavramını veya neden-sonuç ilişkisini açıkla.

Cevap: Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

01 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Tehlike ile afet etkisini ayırarak iki azaltım önlemi öner.

Cevap: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı olay birden çok sektörü etkiler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

İki olası gelecek senaryosu ve ikisinde de yararlı bir hazırlık öner.

Cevap: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Ekonomik faaliyetin iki toplumsal etkisini ve bir planlama ihtiyacını yaz.

Cevap: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Göç-iş-konut-hizmet ilişkisini neden-sonuç zinciriyle kur; tek neden sınırını belirt.

Cevap: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bir değişim için olası yarar, risk ve uyum politikası öner.

Cevap: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Doğal bölge ile işlevsel bölgeyi ölçüt ve sınır bakımından karşılaştır.

Cevap: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bir kalkınma projesinin başarısını ölçmek için ekonomik, sosyal ve çevresel üç gösterge öner.

Cevap: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kalkınma çok boyutludur.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

02 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Tehlike ile afet etkisini ayırarak iki azaltım önlemi öner.

Cevap: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

İki olası gelecek senaryosu ve ikisinde de yararlı bir hazırlık öner.

Cevap: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Ekonomik faaliyetin iki toplumsal etkisini ve bir planlama ihtiyacını yaz.

Cevap: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Göç-iş-konut-hizmet ilişkisini neden-sonuç zinciriyle kur; tek neden sınırını belirt.

Cevap: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bir değişim için olası yarar, risk ve uyum politikası öner.

Cevap: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Beceri ve iş dağılımı değişebilir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Doğal bölge ile işlevsel bölgeyi ölçüt ve sınır bakımından karşılaştır.

Cevap: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bir kalkınma projesinin başarısını ölçmek için ekonomik, sosyal ve çevresel üç gösterge öner.

Cevap: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

03 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

Tehlike ile afet etkisini ayırarak iki azaltım önlemi öner.

Cevap: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Taşkın alanını yapılaşmadan koruma ve drenaj/erken bilgilendirme; kuraklıkta talep yönetimi ve uygun ürün seçimi. Önlem yerel veriye dayanmalıdır.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

İki olası gelecek senaryosu ve ikisinde de yararlı bir hazırlık öner.

Cevap: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Buharlaşma ve su talebi değişebilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Yağış azalması veya düzensizleşmesi altında su verimliliği ve izleme yararlı olabilir. Varsayımlar, süre ve belirsizlik açıkça belirtilmelidir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

Ekonomik faaliyetin iki toplumsal etkisini ve bir planlama ihtiyacını yaz.

Cevap: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Turizmde mevsimlik nüfus ve iş artışı; konut/ulaşım planı ihtiyacı. Sanayide vardiya ve göç; hizmet saatlerinin düzenlenmesi. Tarımda hasat iş gücü; mevsimlik ihtiyaçların karşılanması.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

Göç-iş-konut-hizmet ilişkisini neden-sonuç zinciriyle kur; tek neden sınırını belirt.

Cevap: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: İş olanağı göçü teşvik edebilir; nüfus artışı konut ve hizmet talebini yükseltir. Ancak her göçmen aynı nedenle gelmez; verilerle ayrıştırılmalıdır.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

Bir değişim için olası yarar, risk ve uyum politikası öner.

Cevap: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Uzaktan çalışma erişim fırsatı; dijital eşitsizlik riski; altyapı ve eğitim desteği. Yaşlanmada erişilebilir hizmetler ve mahalle ölçekli bakım planı düşünülebilir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

Doğal bölge ile işlevsel bölgeyi ölçüt ve sınır bakımından karşılaştır.

Cevap: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Doğal bölge iklim/yer şekli gibi ölçütlere; işlevsel bölge merkez ve hizmet ilişkilerine dayanır. Sınırlar aynı olmak zorunda değildir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

Bir kalkınma projesinin başarısını ölçmek için ekonomik, sosyal ve çevresel üç gösterge öner.

Cevap: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: Gelir/istihdam; eğitim veya hizmete erişim; su verimliliği/toprak kalitesi. Başlangıç ve son durum, farklı gruplar için karşılaştırılmalıdır.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z1 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

“Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Doğal süreç ile insan kullanımı etkileşir.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

“Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Gelecek riskleri farklı senaryolarla planlanabilir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

“Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Üretim takvimi sosyal ve ekonomik ritmi şekillendirir.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

“Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Mekânsal değişim farklı grupları farklı etkileyebilir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

“Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Beceri ve iş dağılımı değişebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Beceri ve iş dağılımı değişebilir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Beceri ve iş dağılımı değişebilir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

“Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Yönetim görevi bölgeyi tanımlayan ölçüt olabilir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

“Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Değer zinciri ve erişim gelir olanaklarını etkileyebilir.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z2 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

“Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Yağış tehlikesi ile kent altyapısı birlikte etkiyi belirler.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

“Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Buharlaşma ve su talebi değişebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Buharlaşma ve su talebi değişebilir.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Buharlaşma ve su talebi değişebilir.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

“Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Mevsimlik ekonomi nüfus ve hizmet talebini dalgalandırır.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

“Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Ekonomik çekim yerleşme talebiyle ilişkilidir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

“Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Yaş yapısı hizmet gereksinimini etkiler.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

“Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Hizmet erişimi idari sınırlarla birebir örtüşmeyebilir.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

“Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Ekonomik yarar çevresel sürdürülebilirlikle birlikte izlenmeli.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Z3 / Çözüm ve puanlama

7 soru • 100 puan • Soru numaraları öğrenci formuyla aynıdır.

1. SORU • 15 PUAN • 12.1.1

“Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Aynı olay birden çok sektörü etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Aynı olay birden çok sektörü etkiler.
2. Konu ilişkisi: Ekstrem olay, belirli yer ve dönem için alışılmışın dışındaki büyüklük veya süreyle değerlendirilir. Afetin etkisi tehlikenin yanında maruziyet ve kırılganlığa bağlıdır.
3. Sonuç ve sınır: Yerleşme, altyapı, hazırlık ve toplumsal koşullar etkiyi değiştirir. Aynı olay birden çok sektörü etkiler.

Dikkat: Aynı büyüklükte doğa olayı her yerde aynı zararı doğurur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

2. SORU • 15 PUAN • 12.1.2

“Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.
2. Konu ilişkisi: İklim, su, toprak ve biyolojik çeşitlilik birbirini etkiler. Geleceğe yönelik senaryolar varsayımlara ve veri belirsizliğine dayanır; kesin kehanet değildir.
3. Sonuç ve sınır: Senaryo belirli varsayımların olası sonuçlarını gösterir. Bitki örtüsü kaybı akış ve toprak korumayı etkiler.

Dikkat: Tek bir senaryo geleceğin kesin sonucudur.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 3

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

3. SORU • 14 PUAN • 12.2.1

“Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.
2. Konu ilişkisi: Baskın ekonomik faaliyetler iş saatlerini, göçü, yerleşme biçimini, hizmetleri ve kültürel yaşamı etkileyebilir. Bölge içindeki çeşitlilik göz ardı edilmemelidir.
3. Sonuç ve sınır: Bölge içindeki meslek, gelir ve tercih farklılıkları sürer. Çalışma düzeni gündelik ulaşımı etkiler.

Dikkat: Bir bölgenin baskın işi orada yaşayan herkesin aynı yaşamı sürdürdüğünü gösterir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

4. SORU • 14 PUAN • 12.2.2

“Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.
2. Konu ilişkisi: İş olanakları göçü çekebilir; göç ve nüfus artışı konut, altyapı ve hizmet talebi doğurur. Şehirleşme yalnız nüfus sayısı değil mekânsal ve toplumsal dönüşümdür.
3. Sonuç ve sınır: Eğitim, güvenlik, aile ve çevre gibi etkenler de vardır. Nüfus artışı hizmet kapasitesini gerektirir.

Dikkat: Sanayileşme bütün göçü tek başına açıklar.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

5. SORU • 14 PUAN • 12.2.3

“Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.
2. Konu ilişkisi: Nüfus yapısı, teknoloji, ulaşım ve çevre koşulları gelecekte yerleşme ve işlevleri etkileyebilir. Tahminlerde varsayım ve belirsizlik açık tutulmalıdır.
3. Sonuç ve sınır: Görev türü ve toplumsal koşullara göre etkiler farklıdır. Teknoloji bazı yer bağımlılıklarını azaltabilir; her iş için aynı değildir.

Dikkat: Teknolojik gelişme bütün meslekleri aynı biçimde etkiler.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

6. SORU • 14 PUAN • 12.2.4

“Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.
2. Konu ilişkisi: İşlevsel bölge bir merkez, hizmet ağı veya yönetim ilişkisiyle tanımlanır. Ulaşım, sağlık, idari hizmet veya ekonomik etki alanları farklı sınırlar oluşturabilir.
3. Sonuç ve sınır: Seçilen işlev ve bağlantılar değiştikçe sınırlar değişebilir. Hinterland ekonomik bağlantı alanıdır.

Dikkat: Bütün bölge sınırları doğal ve değişmezdir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2

AYRINTILI ÖĞRETEN CEVAPLAR

Devam

7. SORU • 14 PUAN • 12.2.5

“Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.” iddiasını verilen durum üzerinden eleştir. Bir kanıt ve bir sınırlılık belirt.

Cevap: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Kalkınma çok boyutludur.

Nasıl düşünülür?

1. Bağlamdaki kanıt: Kalkınma çok boyutludur.
2. Konu ilişkisi: GAP, DAP, DOKAP ve KOP gibi bölgesel kalkınma yaklaşımları bölgesel ihtiyaçları ekonomik, sosyal ve çevresel boyutlarla ele alır. Başarı yalnız yatırım miktarıyla değil sonuç ve dağılımla değerlendirilir.
3. Sonuç ve sınır: İnsan, kurum, eğitim, üretim ve çevre boyutları da vardır. Kalkınma çok boyutludur.

Dikkat: Kalkınma projesi yalnız büyük yapı inşa etmek demektir.

Puan: Doğru bilgi / uygun yöntem: 6 • Gerekçe, işlem veya metin kanıtı: 6 • Sonuç, birim ve açık anlatım: 2